

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 779

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 15 september 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Beleidsdomeinen - Toekomst van steunpunten

In 2001 werd het steunpuntenprogramma opgestart om het beleid van de Vlaamse overheid wetenschappelijk te ondersteunen.

Bij het begin van deze legislatuur besliste de Vlaamse Regering om de cofinanciering door het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) voor deze beleidsondersteunende steunpunten stop te zetten. De cofinanciering door het departement EWI van de steunpunten voor beleidsonderzoek houdt, conform de besparingsbeslissingen bij de start van deze legislatuur, per 1 januari 2016 op. Dit wanneer het lopende programma een einde neemt.

In de conceptnota van 3 juli 2015 (VR 2015 0307 DOC.0688/1) is o.a. afgesproken dat het regelgevend kader blijft bestaan, maar dat de beleidsdomeinen alleen moeten instaan voor de financiering.

Binnen onderwijs maakt men werk van een opvolger voor het steunpunt studie- en schoolloopbanen (SSL). Vanuit WSE (Werk en Sociale Economie) heeft de Vlaamse Regering beslist tot een nieuwe oproep (Oproep tot erkenning en financiering van een Steunpunt Werk (2016-2020)). Op 11 september besliste de Vlaamse Regering tot het lanceren van een nieuwe oproep tot het indienen van voorstellen tot erkenning en financiering van een Steunpunt Wonen (2016-2020).

1. Zullen de steunpunten die onder de bevoegdheid van de minister vallen, gebruikmaken van de overgangsregeling inzake het aanwenden van het budget 2015 in 2016, zoals opgenomen in de conceptnota? Over welk budget gaat het en hoeveel maanden zullen deze steunpunten nog doorwerken?
2. Neemt de minister nog andere overgangsmaatregelen om de continuïteit van onderzoek te verzekeren (bijvoorbeeld tijdelijke financiering voor afwerken doctoraten) in zijn/haar beleidsdomein?
3. Zal de minister het initiatief nemen voor een nieuw steunpunt voor zijn/haar bevoegdheden? Over welke steunpunten zal het dan gaan (wat zullen de grote onderzoekslijnen zijn)? Op basis van welk kader of welke procedure zal dit steunpunt worden opgezet? Hoeveel middelen zal de minister per jaar kunnen vrijmaken voor het steunpunt? Welke timing plant de minister voor de opstart van een nieuw steunpunt?

4. Indien geen steunpunt meer wordt gepland, hoe en met welke middelen zal de minister dan inspelen op beleidsrelevante onderzoeksnoten?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (434), Hilde Crevits (561), Annemie Turtelboom (400), Liesbeth Homans (918), Ben Weyts (1635), Jo Vandeurzen (864), Philippe Muyters (779), Joke Schauvliege (1017), Sven Gatz (305).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 779 van 15 september 2015

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Het Steunpunt Werk en Sociale Economie (WSE) heeft bij de functioneel aansturende minister een aanvraag tot verlenging van de erkenningstermijn met 6 maanden ingediend, en dit voor een beperkt aantal werkpakketten.

Of deze verlengingstermijn zal toegekend worden, voor welke duur en voor welke opdrachten zal nog bekeken worden, en dit in overleg met de Stuurgroep Steunpunt, die op 14 oktober 2015 gepland is.

De (eventuele) verlenging van de erkenningstermijn gaat niet gepaard met bijkomende financiering en gebeurt binnen de toegekende en beschikbare financiële middelen voor 2015: voor het luik Werk binnen het Steunpunt WSE bedragen deze 290.000 euro. De laatste schijf van de financiering (in casu 30% of 87.000 euro van de middelen 2015) wordt sowieso pas uitbetaald na indiening en goedkeuring van het activiteiten- en werkingsverslag van het laatste werkingsjaar (2015), dus in het jaar volgend op het laatste werkingsjaar (normaliter uiterlijk op 1 april 2016).

Door de (eventuele) verlenging van de erkenningstermijn met zes maanden zal de uitbetaling van het eindsaldo ten hoogste zes maanden later dan normaal gebeuren (dus nog tijdens het jaar volgend op het laatste werkingsjaar, in het najaar 2016).

Het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek Sport heeft een aanvraag tot verlenging ingediend voor een periode van zes maanden. Er wordt geen extra budget gevraagd voor deze continuering. Er stellen zich binnen het Steunpunt Sport geen problemen voor het afwerken van de onderzoeksprojecten in het kader van het steunpuntenprogramma sport.

Om het huidige Steunpunt Wonen (2012-2015) in staat te stellen om de voorziene onderzoeksagenda integraal af te ronden, zal de mogelijkheid worden geboden om gebruik te maken van de overgangsmaatregel zoals voorzien in de conceptnota beleidsrelevant onderzoek.

Zoals bepaald in de conceptnota kan de erkenningstermijn verlengd worden met maximum 6 maanden. Gedurende de verlengingstermijn zal het Steunpunt instaan voor de afronding van de nog lopende opdrachten, de rapportering en kennisoverdracht aan de opdrachtgever, de organisatie van valorisatie initiatieven (studiedagen, slotpublicaties, etc.) en de opmaak van het werkings- en activiteitenverslag 2015.

Ter financiering van de vermelde activiteiten in 2016 wordt een budget van ca. 100.000 euro vooropgesteld. Dit bedrag zal worden aangerekend op het werkingsbudget 2015.

De concrete modaliteiten van de verlenging zullen dit najaar worden vastgelegd.

Het steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft een aanvraag tot verlenging voor 6 maanden ingediend. Er zou voor het langetermijnonderzoek voor 289.650 euro worden overgedragen naar 2016. Voor de korte termijnopdrachten voorzien ze 36.025 euro. Deze aanvraag moet nog goedgekeurd worden.

Het Steunpunt SSL is vragende partij voor een verlenging van de uitvoeringstermijn met zes maanden. Ik ben bereid om op deze vraag in te gaan. De concrete modaliteiten van de verlenging zullen besproken worden op de volgende

stuurgroepvergadering. Na het advies van de stuurgroep zal minister Crevits de finale beslissing nemen.

Het Vlaams Armoedesteunpunt (VLAS) heeft tot nu toe geen vraag voor verlenging ingediend.

Het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie heeft nog geen aanvraag voor een tijdelijke verlenging ingediend, maar heeft in de stuurgroepvergadering van 1 oktober 2015 wel aangekondigd dat te zullen doen. Onder voorbehoud van bevestiging, zou het gaan om een verlenging voor 4 maanden en een budget van ongeveer 98.000 euro (het betreft geen bijkomend budget, wel de mogelijkheid om het budget van 2015 te kunnen aanwenden in 2016).

De tijdelijke verlenging is er precies op gericht de mogelijkheid te bieden om lopende onderzoeken af te werken. Zodra de aanvraag is ingediend, zullen de beide bevoegde ministers daarover een (gezamenlijke) beslissing nemen.

TRADO heeft aangekondigd dat het een aanvraag voor een tijdelijke verlenging zal indienen. Onder voorbehoud van bevestiging, zou het gaan om een verlenging voor 6 maanden ; het daaraan verbonden budget is nog niet bepaald.

De tijdelijke verlenging is er precies op gericht de mogelijkheid te bieden om lopende onderzoeken af te werken. Zodra de aanvraag is ingediend, zal de bevoegde minister daarover een beslissing nemen.

Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid heeft reeds een aanvraag ingediend voor een verlenging met een termijn van 6 maanden. De aanvraag strekt ertoe dat het budget dat voorzien werd voor 2015 kan aangewend worden voor de verlenging in 2016.

Over de goedkeuring van de aanvraag is nog geen beslissing genomen.

Het Steunpunt Inburgering en Integratie heeft nog geen aanvraag voor een tijdelijke verlenging ingediend, maar heeft in de stuurgroepvergadering van 22 september 2015 wel aangekondigd dat een aanvraag daartoe wordt voorbereid. Er zijn nog geen gegevens bekend over de termijn van de aangevraagde verlenging (max. 6 maanden) en over het budget dat daaraan verbonden is (het betreft geen bijkomend budget, wel de mogelijkheid om het budget van 2015 te kunnen aanwenden in 2016).

De tijdelijke verlenging is er precies op gericht de mogelijkheid te bieden om lopende onderzoeken af te werken. Indien daartoe een aanvraag wordt ingediend, zal de bevoegde minister daarover een beslissing nemen.

Het Steunpunt Milieu en Gezondheid zal geen gebruik maken van de overgangsregeling inzake het aanwenden van budget 2015 in 2016 zoals opgenomen in de conceptnota, aangezien het de bedoeling is om op 1 januari 2016 te starten met een nieuw Steunpunt Milieu en Gezondheid.

Een aantal doctoraatsstudies worden pas rond de zomer van 2016 afgerond voor OVAM. Er wordt overwogen om een administratieve verlenging toe te staan, zonder evenwel een budgettaire verschuiving. Die planning wordt uitgevoerd zoals begroot.

Een verlenging van de erkenningstermijn voor de steunpunten m.b.t. Cultuur, Jeugd en Media is momenteel niet aan de orde. De onderzoekslijnen kunnen binnen de voorziene tijdsspanne afgerond worden.

Het al of niet gebruikmaken van de overgangsregeling inzake het aanwenden van het budget 2015 in 2016 wordt besproken op de eerstkomende stuurgroep van het steunpunt Ruimte op 13 oktober 2015. Hierover is dus nog niet beslist.

Het steunpunt heeft een vraag tot verlenging overgemaakt. Deze vraag tot verlenging impliceert geen nieuw onderzoek. Er worden ook geen bijkomende middelen gevraagd. Het gaat bijgevolg uitsluitend over het uitbreiden van de periode waarin de eerder voorziene middelen gealloceerd worden.

De datum van oplevering wordt in het voorstel per werkpakket en project gespecificeerd en gemotiveerd. Ten laatste mei 2016 zullen alle werkpakketten worden opgeleverd.

2. De aanvraag voor verlenging van het Steunpunt Sport wordt besproken op de Stuurgroep in Oktober en nadien zal ik een beslissing nemen. Om de continuïteit van het longitudinaal onderzoeksproject LiSO (Loopbanen in het secundair onderwijs) te garanderen is er een overgangsmaatregel uitgewerkt voor het kalenderjaar 2016. Het LiSO project is een belangrijk onderdeel van het steunpunt SSL. Voor de continuïteit van dit project heb ik op de begroting van 2016 de nodige middelen voorzien. Vanaf 2017 zal het LiSO project geïntegreerd worden in het nieuwe kader voor beleidsgericht onderwijsonderzoek.
De cofinanciering door het departement EWI voor beleidsrelevant onderzoek valt weg vanaf 1 januari 2016. Met het resterende budget is het mogelijk om de steunpuntopdrachten – weliswaar in een beperktere vorm – te continueren. De eerste bekommernis is het veilig stellen van de longitudinale onderzoekslijnen opdat we hier geen kennisverlies lijden. Minister Gatz denkt voor Cultuur aan de data uit de participatiesurvey, voor Jeugd aan de survey die door JOP wordt uitgevoerd en voor Media aan het elektronisch nieuwsarchief. De middelen hiervoor zullen met de opmaak van de begroting 2016 voorzien worden. De te volgen procedure en de timing waarop de steunpunten zullen opstarten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit vormt momenteel onderwerp van gesprek met de administratie.
Voor het steunpunt Ruimte worden er geen overgangsmaatregelen voorzien om de continuïteit van onderzoek te verzekeren.
3. Voor wat de bevoegdheid Werk betreft, zullen er inderdaad bijkomende middelen worden ingezet voor een nieuw initiatief. Binnen het regelgevend kader voor het Programma Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek (decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid en besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2006 betreffende de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek) zal worden voorzien in structurele financiering van beleidsrelevant onderzoek in het domein Werk. Op 7 september 2015 werd een oproep tot kandidaatstelling voor de erkenning en financiering van een Steunpunt Werk voor de periode 2016-2020 gelanceerd (publicatie op de website Werk.be: <http://www.werk.be/onderzoek/onderzoeksoproepen/steunpunt-werk>)
Alle informatie over de inhoud (opdrachten), het kader/de procedure, de jaarlijkse beschikbare middelen en de timing kan u daar terugvinden.

Algemeen gesteld wordt het Steunpunt Werk opgevat als een kenniscentrum voor de beleidsbevoegdheid Werk. Vanuit een wetenschappelijke monitoringopdracht draagt het bij tot de ontwikkeling van gestructureerde indicatoren, (evolutie)modellen, prognoses, analyses en simulatietools die het werkgelegenheidsbeleid moeten ondersteunen en oriënteren, in het bijzonder in het licht van de nieuwe bevoegdheden. Het steunpunt brengt op die manier kennis, innovatie en wetenschappelijke ondersteuning in binnen lopende beleidsprocessen.

Zoals in de beleidsnota sport 2009-2014 aangegeven wordt, blijf ik ook na het beëindigen van het huidige Steunpunt Sport investeren in beleidsrelevant onderzoek. De onderzoeksprojecten zullen gekozen worden in functie van hun meerwaarde voor het Vlaamse sportbeleid. Een cruciale succesfactor hierbij is dat de onderzoekers inspelen op acute vragen en noden en oog hebben voor de beleidscontext waarin de onderzoeksprojecten uitgevoerd worden. De resultaten moeten bijdragen tot de beleidsvoorbereiding en -evaluatie. Hierbij verdient het korte termijn beleidsonderzoek extra aandacht. In het najaar wordt in overleg met mijn administratie en na consultatie van de coördinatoren binnen het huidige steunpunt bekeken op welke wijze beleidsrelevant onderzoek inzake sport ook na 2015 gevoerd kan worden.

Zoals reeds aangegeven in de vraag besliste de Vlaamse regering op 11 september tot het lanceren van een oproep voor het indienen van voorstellen tot erkenning en financiering van een Steunpunt Wonen (2016-2020). De oproep werd gelanceerd

conform de bepalingen van het Steunpuntenbesluit (besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2006 betreffende de Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek).

De hoofdoopdracht van het Steunpunt bestaat uit onderzoeksopdrachten die gericht zijn op voor het woonbeleid relevante problemen. De krijtlijnen van het Steunpunt Wonen zijn uitgezet in het oproepdocument (<https://www.wonenvlaanderen.be/onderzoek-en-statistieken/steunpunt-wonen-2016-2020-oproep-tot-kandidaatstellingen>). In de langetermijnopdracht ligt de nadruk op dataverzameling en -ontsluiting en de ontwikkeling van indicatoren, beleidsevaluatieonderzoek, beleidsondersteunend onderzoek in functie van de ontwikkeling van de langetermijnvisie en de verwerving van meer inzicht in de werking van de woningmarkt en de effecten van overheidsingrijpen daarop. Naast deze basisopdracht wordt voldoende ruimte gelaten (40% van de middelen) om via kortlopende beleidsgerichte onderzoeksopdrachten in te spelen op nieuwe trends en beleidsaccenten. De inhoud van deze specifieke onderzoeksopdrachten zal op jaarbasis worden bepaald.

Gelet op het belang van een wetenschappelijk onderbouwd woonbeleid en de continuïteit van wetenschappelijk ondersteuning, is geopteerd voor het verderzetten van de steunpuntwerking. De erkenning van het huidige Steunpunt Wonen eindigt op 31 december 2015. De vooropgestelde timing van de oproep voorziet dat het nieuwe Steunpunt formeel van start kan gaan op 1 januari 2016.

Voor de financiering van het nieuwe Steunpunt worden bijkomende middelen vrijgemaakt binnen het programma Wonen. In het verlengde van de huidige steunpuntwerking wordt uitgegaan van een (maximum) jaarbudget van 749.000 euro.

Op het ogenblik wordt er binnen de administratie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een oproep voor een volgend steunpunt voorbereid. Daartoe worden de middelen die voorheen als co-financiering gebruikt werden, opnieuw ingezet. Het betreft 328.000 euro op jaarbasis. De grote onderzoekslijnen worden op het ogenblik verder uitgeschreven. De voorlopige planning voor de start van het nieuwe steunpunt, is voorzien half 2016, afhankelijk van de goedkeuringen van de bevoegde instanties die hiervoor nodig zijn.

Minister Crevits werkt momenteel een nieuw kader uit voor beleidsrelevant onderwijsonderzoek. Ze zal daarbij geen gebruik maken van het regelgevend kader voor de Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek, maar wel van het regelgevend kader voor Universitaire Steunpunten zoals bepaald in de Codex Hoger Onderwijs. De voorziene opstartdatum van het nieuwe steunpunt is 1 juli 2016. Het budget moet nog bepaald worden binnen het globale budgettaire kader en in relatie tot de onderzoeksthema's. De onderzoeksagenda wordt momenteel voorbereid.

Zoals reeds is toegelicht in het antwoord op de schriftelijke vraag van Vlaams Volksvertegenwoordiger Bart Van Malderen van 8 juli 2015 blijft het budget, dat in 2015 ingeschreven was voor de cofinanciering van beleidsgericht onderzoek door de steunpunten Bestuurlijk Organisatie, TRADO, Gelijkekansenbeleid en Inburgering en Integratie behouden in 2016 en zal het ook dan aangewend worden voor wetenschappelijk onderzoek. In het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur zal een werkgroep voorstellen formuleren voor een nieuwe onderzoeksagenda en voor de meest geschikte formule om het beleidsgericht onderzoek te continueren. Die voorstellen zullen ter beslissing voorgelegd worden aan de bevoegde ministers.

In het nieuwe steunpunt Milieu en Gezondheid (vierde generatie, 2016- 2020) zal de focus op actuele milieu- en gezondheidsuitdagingen op Vlaams niveau liggen.

Hierbij is het enerzijds belangrijk om een aantal van de onderzoeksinitiatieven en activiteiten die gestart werden in het kader van de voorgaande steunpunten verder te zetten. Verderzetting levert immers een goed instrument op voor opvolging van tijdstrends voor wetenschappelijke beleidsonderbouwing en voor gefundeerde keuzes in het kader van levensstijl voor de burgers. Anderzijds zorgen nieuwe

wetenschappelijke inzichten en een snel veranderende maatschappij voor nieuwe uitdagingen voor het Vlaamse milieu- en gezondheidsbeleid.

De oproep voor het nieuwe steunpunt Milieu en Gezondheid zal via een open oproep gebeuren, gelijk aan de vorige steunpuntgeneraties.

De geplande jaarlijkse bijdrage voor de periode 2016-2020 bedraagt 505.000 euro.

Doelstelling is om het nieuwe steunpunt te laten starten op 1 januari 2016.

Gelet op de positieve ervaringen met opbouw expertise en multidisciplinaire aanpak binnen het Steunpunt voor Duurzaam Materialenbeleid worden er een aantal opties afgetoetst, waaronder de opmaak van een nieuw, kleiner steunpunt met beperktere middelen. De nadruk zal alleszins blijven liggen op transitie naar duurzaam materialenbeheer en een circulaire economie met dan een iets grotere nadruk op socio-economische research en de beleidsvoorwaarden om de omslag naar een circulaire economie mogelijk te maken. Dit zal verdere uitwerking krijgen in de volgende maanden, afhankelijk van de uiteindelijke beslissing. Voor een eventueel nieuw steunpunt zal de reeds bestaande procedure bij de vroegere generatie steunpunten gevolgd worden. Een nieuw steunpunt rond duurzaam materialenbeheer blijft alleszins onderdeel uitmaken van het Vlaams MaterialenProgramma (VMP), met oog op het invullen van beleidsrelevante onderzoeksnoden omtrent het sluiten van materialenkringlopen. De voorziene middelen voor 2016 op de OVAM-begroting bedragen 192 keur.

De administratie onderzoekt momenteel de piste om geen nieuw steunpunt Ruimte op te starten, maar wel via overheidsopdrachten in een continuering van langlopend beleidsvoorbereidend onderzoek te voorzien (zie 4.).

4. Naast het Steunpunt Werk, dat in hoofdzaak zal instaan voor de wetenschappelijke monitoring, datamanagement en beleidsmodellering, zal ook het (complementaire) VIONA-arbeidsmarktonderzoeksprogramma, met de jaarlijkse thematische onderzoeksoproepen voor O&O- en studieopdrachten en aangestuurd door de Stuurgroep VIONA, verder blijven bestaan, teneinde te kunnen inspelen op andere beleidsrelevante onderzoeksnoden (die buiten de scope van het Steunpunt vallen).

De nood aan wetenschappelijk onderzoek zal ad hoc bekeken worden, en zal via gerichte onderzoeksopdrachten uitgeschreven worden. Het bedrag dat minister Homans dit jaar aan het VLAS overmaakte, plant ze ook volgend jaar in te zetten voor wetenschappelijk onderzoek.

Aangezien er een nieuw Steunpunt Milieu en Gezondheid wordt gepland dat van start zal gaan op 1 januari 2016, worden geen extra middelen voorzien om in te spelen op beleidsrelevante onderzoeksnoden. Complementair kunnen specifieke beleidsrelevante onderzoeksvragen inzake milieu & gezondheid die niet in het steunpunt behandeld worden, nog steeds in het kader van het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu (TWOL) worden onderzocht.

In 2016 zal minister Gatz middelen voorzien voor de organisatie van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot Cultuur, Jeugd en Media via steunpunten.

De eigen beleidsrelevante onderzoeksmiddelen voor het steunpunt Ruimte zullen worden behouden. Vanuit de administratie wordt momenteel de piste onderzocht om hiermee jaarlijks een beperkt aantal langlopende beleidsvoorbereidende onderzoeken op te starten. Aan SERV en SARO werd een schriftelijk advies gevraagd over de maatschappelijke relevante thema's voor deze onderzoeken. Bij andere beleidsdomeinen wordt onderzocht of er gemeenschappelijke onderzoekstrajecten kunnen worden opgezet en middelen kunnen worden gebundeld.